

Опис системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету

Керуючись вимогами статей 10,16,32 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-УІІ та «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» у Сумському національному аграрному університеті (далі – Університет), за рішенням Вченої ради (Протокол № 11 від 29.04. 2016 р.) та наказом ректора Університету від № 174-К від 29.04.2016 року було створено сектор методичного забезпечення управління якістю освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Основні завдання сектору:

I. Супроводження системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості):

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників університету і здобувачів вищої освіти;
- інших процедур і заходів методичного забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

II. Супроводження методичного забезпечення навчального процесу:

- навчально-методичне консультування науково-педагогічних працівників університету;
- організація безперервного удосконалення фахової освіти та кваліфікації науково-педагогічних кадрів;

- оцінка якості та результативності навчально-методичної роботи науково-педагогічних працівників відповідно до державних освітніх та освітньо-кваліфікаційних стандартів;
 - організація пошукових досліджень в галузі розробки та впровадження методики технологій навчання і виховання, вдосконалення форм і методів роботи з науково-педагогічними кадрами університету;
 - виявлення, апробація та впровадження в практику перспективного науково-педагогічного досвіду, навчально-методичної літератури, освітніх технологій і досягнень науки;
 - організація ефективної системи методичної роботи, спрямованої на розвиток творчої індивідуальності науково-педагогічних працівників;
 - навчально-методичне консультування та координація методичної діяльності факультетів, кафедр;
 - проведення інформаційно-довідкової роботи, супроводження бази науково-педагогічної інформації, тощо;
 - організація розробок, апробація і поширення навчально-методичних матеріалів;
 - інформаційне забезпечення з питань організації, проведення і вдосконалення навчально-виховного процесу;
 - методичне супроводження створення навчально-методичних комплексів з нових дисциплін ;
 - зосередження, систематизація літератури з питань навчально-методичної роботи, ведення її обліку та видача викладачам для користування;
 - організація і проведення науково-методичних конференцій щодо вдосконалення навчально-методичної роботи;
 - розробка положень про організацію і проведення навчально-методичної роботи згідно з типовими положеннями відповідних міністерств;
- Організація конкурсів на:
- кращого лектора університету;
 - кращий навчально-методичний комплекс дисципліни;
 - кращу постановку роботи з комп'ютеризації навчального процесу;
 - надання допомоги викладачам у підготовці та тиражуванні навчально-методичної літератури;
 - підготовка науково-методичних питань для розгляду на засіданнях методичної ради університету;
 - ведення комп'ютерної бази даних методичного забезпечення навчальних дисциплін.

У відповідності до Європейських стандартів з використанням Європейської кредитно-трансферної системи, урахуванням Національної рамки кваліфікацій, вимог чинного законодавства та результатів навчання

розроблено комплекс заходів, критерії та процедури їх оцінки по удосконаленню існуючої системи якості вищої освіти.

Під час розробки заходів щодо удосконалення існуючої системи управління якістю освіти було передбачено декілька етапів, а саме:

- визначення напрямків та відповідальності, необхідних для досягнення цілей у сфері якості освіти;
- установа методів, які дають змогу вимірювати результативність та ефективність кожного напрямку;
- визначення чинників, що впливають на результат та шляхів усунення незадовільних показників;
- використання результатів вимірювань (індикаторів) для визначення результативності та ефективності певного елементу системи.

При визначенні результативності системи внутрішнього забезпечення якості освіти в Університеті застосовані такі підходи в оцінюванні якісних показників, а саме: репутаційний (на основі експертних оцінок), результативний (за об'єктивними показниками) і загальний.

Також були визначені ключові ланки такої системи, які підлягають оцінюванню. До них відносяться:

1. Якість освітніх програм.
2. Рівень підготовки абітурієнтів.
3. Якість навчального процесу.
4. Кваліфікація науково-педагогічного складу.
5. Інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу.
6. Рівень оснащення навчального процесу.
7. Рівень наукових досліджень, що проводяться в університеті.
8. Участь у національних та міжнародних рейтингових дослідженнях.
9. Рівень підготовки випускників (включаючи практичну підготовку і готовність виконувати професійні функції) та їх затребуваність на ринку праці.
10. Рівень забезпечення публічності інформації про діяльність університету.
11. Рівень ефективності системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

Система управління якістю освіти в університеті забезпечується моніторингом основних показників якості та на їх основі розробляються рекомендації для покращення всіх складових підготовки здобувачів вищої освіти.

Центральною ланкою системи управління та забезпечення якості є освітній процес. Контроль у системі забезпечення якості підготовки

здобувачів вищої освіти передбачає виявлення найбільш слабких сторін навчального процесу, шляхом самооцінки діяльності навчального закладу, яка проводиться систематично за критеріями, визначеними стандартами вищої освіти, та затвердженим графіком заходів.

Для забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти в Університеті встановлені вимоги до абітурієнтів, студентів, викладачів і критерії оцінки їхньої відповідності цим вимогам. Щодо рівня підготовки абітурієнтів, то висувуються відповідні вимоги до шкіл, ліцеїв, коледжів. Стосовно навчального процесу студентів, вимоги висувуються до всіх кафедр, які забезпечують цей процес, включаючи цикли загальної та професійно-практичної підготовки. При цьому за якість підготовки здобувачів вищої освіти відповідають випускові кафедри.

З метою аналізу якості підготовки фахівців з дисциплін циклу загальної та професійно-практичної підготовки в Університеті впроваджено систему семестрового ректорського контролю якості підготовки здобувачів вищої освіти за всіма спеціальностями (спеціалізаціями).

Паралельно запроваджено рейтингову систему оцінювання роботи науково-педагогічних працівників підрозділів Університету, результати якої враховуються при проведенні конкурсного відбору на заміщення посад, а також при визначенні кращих для матеріального заохочення.

Іншими складовими оцінки системи є проведення регулярних опитувань (анкетування) студентів, випускників та їх потенційних замовників; введення кредитно-трансферної (накопичувальної) системи організації навчального процесу та ін.

Таким чином, протягом року здійснюється комплексний моніторинг якості освіти на рівні університету, який враховує, як якість навчального процесу, так і надає оцінку якості діяльності науково-педагогічних працівників.

Оцінювання рівня інформаційно-методичного та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу визначається відповідно нормативних вимог визначених Ліцензійними умовами.

Підсумки проведених моніторингових досліджень та пропозиції щодо удосконалення системи якості освіти обговорюються на вчених радах факультетів та аналітичні звіти заслуховуються на Вченій раді Університету.

В університеті проведена планомірна робота з забезпечення публічності інформації про його діяльності, а саме:

1. Створена локальна мережа та проведені роботи по організації доступу до неї і мережі Інтернет.

2. Забезпеченні навчально-наукові та адміністративно-фінансові підрозділи комп'ютерами.

3. Проводиться планова робота по забезпеченню ліцензійними програмними продуктами комп'ютерні лабораторії та аудиторії.

4. Здійснюється постійний супровід та оновлення інформації офіційного сайту університету.

5. Пошук нових форм в роботі з використанням інформаційних систем.

В університеті створено потужний серверний вузол, який задовольняє всім потребам навчально-наукової та адміністративно-фінансової діяльності. Всі комп'ютери мають доступ до центрального серверу та вихід до мережі Інтернет. В навчальному корпусі та гуртожитку є бездротове підключення до локальної мережі Wi-Fi та мережі Інтернет. Студенти можуть вийти до мережі Інтернет з комп'ютерів в комп'ютерних класах та з комп'ютерів загального читального залу бібліотеки.

На сьогодні в університеті налічується 800 комп'ютерів (з них в навчальному процесі використовується 315 одиниць). Створено 20 комп'ютерних класів з доступом до ресурсів мережі Інтернет. В минулому році університетом придбано 20 комп'ютерів, 10 мультимедійний проекторів і 2 інтерактивні дошки для використання в навчальному процесі. Придбана техніка встановлена на кафедрах університету, розподілена для потреб навчального процесу університету.

Важливу роль для проведення профорієнтаційної, освітньої та навчально-методичної роботи відведено сайту Університету. Сайт навчального закладу – потужний інструмент для профорієнтації, навчання, пошуку партнерів, комунікації. Його підтримка – не данина моді, а складова іміджу університету. Ця робота – складова діяльності кафедр і факультетів не тільки в плані простого інформування, але і в якості системи управління навчально-виховною роботою. В цьому році сайт зазнав кардинальних змін: змінена форма сайту та створені англійські - та російськомовні версії. З простого сайту-візитки виник сучасний повноцінний портал. Кожен факультет, кожна кафедра, студентська рада мають своє місце на порталі сайту університету.

Інтернет - присутність університету і, відповідно, його Інтернет - рейтинг не є прямим свідченням якості підготовки або наукового потенціалу, але участь веб-сайту університету у національних та міжнародних моніторингах, свідчать про ступінь включеності у світове інформаційне поле, авторитетності та резонансності діяльності закладу, його потенціалу в аспекті залучення талановитих студентів і викладачів, популярності серед роботодавців, які є важливими аспектами ефективної діяльності.

Сайт університету бере участь у міжнародному рейтингу Webometrics та посідає 72 з 295 можливих та 26 місце серед 101 у національному рейтингу по результату моніторингу відкритості веб-сайтів вищих навчальних закладів України. У рейтингу WorldUniversitiesWebRanking 2015 Університет посідає 86 місце з 146 за популярністю у Інтернеті.

Ректор
д. с-н., професор

В.І.Ладика